בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 3642-08-16 פקיד שומה למפעלים גדולים ואח' נ' פישמן ואח' – בקשות 137, 145
פר"ק 3829-01-17 תרזליט בע"מ נ' פישמן ואח' – בקשה 26

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

בעניין: **חוק החברות, תשנ"ט-1999**
פקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983
פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"ם-1980

ובעניין: **לובי 99 (חל"צ)**

ע"י ב"כ עו"ד נועה זלצמן רגב

המבקשת

ובעניין: **אליעזר פישמן**

החייב

ובעניין: **עו"ד יוסף בנקל, נאמן לנכסי החייב**

הנאמן

ובעניין: **טובה פישמן**

ע"י ב"כ עו"ד שלום גולדבלט ואח'
וע"י ב"כ עוה"ד אבנר זינגר ו/או שירי קוברסקי

1. ענת מניפז

2. רונית פישמן-אופיר

3. אייל פישמן

ע"י ב"כ עוה"ד דוד לשם ו/או ד"ר אלעד פלד

בני המשפחה

ובעניין: **רונית אבן**

ע"י ב"כ עו"ד אמיר ברטוב

אבן

ובעניין: **1. מדינת ישראל – רשות המסים**

ע"י ב"כ עו"ד מזי רנצלר

2. בנק לאומי לישראל בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד רונן מטרי

3. בנק הפועלים בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד ירון אלכווי

4. בנק דיסקונט בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד אהוד ארצי

5. בנק מזרחי טפחות בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד אורי גאון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 3642-08-16 פקיד שומה למפעלים גדולים ואח' נ' פישמן ואח' – בקשות 137, 145
פר"ק 3829-01-17 תרזליט בע"מ נ' פישמן ואח' – בקשה 26

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

6. בנק מרכנתיל בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד שי גרנות

7. בנק איגוד לישראל בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד אסף אנגלרד

הנושים

ובעניין: **כונס הנכסים הרשמי**

ע"י ב"כ עו"ד דקלה גל-סתיו

הכנ"ר

החלטה

1. כללי

לפניי בקשה שהוגדרה "דחופה", שהוגשה על ידי "לובי 99" שהינה חברה לתועלת הציבור. בית המשפט מתבקש: להתיר למבקשת להצטרף להליכים שבכותרת כידידת בית המשפט; להתיר למבקשת להגיש בקשה בתוך 30 ימים לביטול פסק הדין מיום 21.7.20 שאישר את שני הסדרי הגישור בין בני משפחת החייב אליעזר פישמן ורונית אבן לבין הנאמן לנכסי החייב עו"ד בנקל (להלן: "**פסק הדין**"); להורות על עיכוב ביצוע פסק הדין עד להכרעה בבקשה לביטולו.

2. רקע בתמצית

ביום 21.6.17 הוכרז החייב פושט רגל, ועו"ד בנקל מונה לנאמן לנכסיו. מיום מינויו, פעל הנאמן לאיתור נכסי החייב ולהקנייתם לקופת הנושים. ביום 24.4.18 פנו הצדדים לגישור לפני כב' הנשיא (בדימוס), השופט אשר גרוניס (להלן: "**המגשר**"). כשנה לאחר מכן, ביום 11.4.19, הונחו לפני בית המשפט הצעות המגשר, הן בעניין בני המשפחה והן בעניין רונית אבן. הנאמן התנגד בהרחבה לתוכן ההצעה בעניין בני המשפחה (ראו דבריו בפרוטוקול הדיון מיום 6.5.19, עמ' 8-10) והצדדים שבו לשולחן המשא-והמתן לפני המגשר, כאשר להליך הגישור צורפו הנושים בהסכמתם. ביום 12.2.20 הוגשה לבית המשפט הצעת המגשר השנייה, שגם לה התנגד הנאמן.

ביום 3.6.20 הגישו בני משפחת החייב לבית המשפט בקשה לאישור הצעת המגשר השלישית, שעיקריה ונוסחה היה על דעת ובתיאום נושי החייב, היא ההצעה אשר במוקד בקשה זו (להלן: "**הצעת הגישור**"). במסגרת הבקשה לאישור הצעת המגשר הפנו בני המשפחה לכתבה שפורסמה בעיתון "גלובס" ביום 2.6.20 בנושא הסדרי הגישור, ובמסגרתה ניתנה במה נרחבת לעמדת הנאמן. בין היתר נכתב בכתבה כי:

> **"לגישתו של בנקל, ההסדר אינו ראוי ולא מגלם החזרת החובות האמיתיים ובעיקר את מה שבנקל רואה כ'הברחת נכסים' שנעשה מאליעזר פישמן לבני משפחתו".**

את עמדתו זו הנאמן פירט גם לפני בית המשפט בהרחבה, הן בתגובתו מיום 10.6.20, הן בתגובתו המשלימה מיום 13.7.20 שנפרשה על פני 10 עמודים והן בטיעוניו בדיון (פרוטוקול הדיון מיום 15.7.20, עמ' 3-7, 20-21).

לאחר שהוגשה הבקשה לאישור הצעת המגשר, עתר עיתון גלובס להסיר את החיסיון שהוטל על הבקשה, בקשה שנעתרתי לה בהחלטה מפורטת מיום 12.7.20. כמות שהודע לבית המשפט, שוב ניתן סיקור נרחב באמצעי התקשורת על הבקשה, התנגדות הנאמן לה וקיום דיון עתידי במעמד הצדדים ביום 15.7.20.

ואכן, ביום 15.7.20 התקיים הדיון בבקשות לאישור הצעות המגשר במעמד הצדדים והנושים. הדיון נערך בדלתיים פתוחות. פרוטוקול הדיון, לרבות התנגדותו של הנאמן להסדר המוצע, זכו אף הם לסיקור תקשורתי נרחב.

כשבוע לאחר מכן, ביום 21.7.20, ניתן פסק הדין מושא הבקשה דנן. בפסק הדין אישרתי את ההתקשרות בהסדרי הגישור, לאור הסכמת כל הנושים ואי-התנגדותם לאלה, בהעדר כל התנגדות ובתמיכת הכנ"ר, והכל מהנימוקים שביסוד פסק-הדין.

3. <u>הבקשה שלפניי</u>

ביום 23.7.20, יומיים לאחר מתן פסק הדין, הוגשה הבקשה שלפניי. הבקשה בעיקרה נשענת על הטענה כי פסק הדין ניתן "במעמד צד אחד", קרי, מבלי שבית המשפט שמע את עמדת "הציבור", עמדה שלשיטת המבקשת משמעה כי היה על הבנקים, כגופים דו-מהותיים אשר כספי הציבור כולו מושקעים בהם במישרין ובעקיפין, לפעול לגבות את מלוא חובות החייב כלפיהם, לרבות הנכסים שנותרו בידי בני משפחת החייב הנאמדים לטענת המבקשת בכ-250 מיליון ש"ח. עוד לשיטתה, אין הלימה בין האינטרס של מנהלי הבנקים לבין האינטרס הציבורי, ובשל כך הם אלו מוכנים "לוותר" על גביית חוב בהיקף נרחב תוך פגיעה באמון הציבור במערכת הבנקאית והעברת מסר בעייתי למגזר העסקי. משכך סבורה המבקשת שהיה מקום לדחות את עמדת הנושים ולהימנע מאישור ההסדרים.

לפיכך, טוענת המבקשת, בהינתן הפגיעה בציבור, העובדה כי הכונס הרשמי לא ייצג את עמדת הציבור לפי חובתו בדין ומשום שבפסק הדין "**לא ניתן כל משקל לאינטרס הציבורי**", יש מקום לצרפה כ"ידידת בית המשפט", זאת על מנת שלפני בית המשפט "**תובא תמונה רחבה של כלל העמדות הרלוונטיות**", ויתאפשר לה להגיש בקשה לביטול פסק הדין ולהורות על עיכוב פסק הדין עד להחלטה בבקשה לביטולו.

4. <u>דיון והכרעה</u>

לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, כמו גם בדין ובהלכה הפסוקה, הגעתי לידי מסקנה שדין הבקשה להידחות, הן מטעמים דיונים והן מטעמים מהותיים, זאת אף מבלי לקבל את עמדות הצדדים למבוקש, והכול מהנימוקים להלן.

<u>טעמים דיונים: שהוי ומניעות</u>

הבקשה הוגשה בשיהוי ובאיחור המקים מניעות. כאמור הבקשה הוגשה לאחר שכבר ניתן פסק-הדין. אמנם בבקשתה המבקשת טענה ארוכות על כך שפסק-הדין ניתן במעמד צד אחד, ולכן זו הוגשה במועד שבו הוגשה, אולם בפועל המציאות שונה. בניגוד לנטען, פסק-הדין לא ניתן במעמד צד אחד; הוא ניתן במעמד כל הצדדים להליך, לאחר שהוגשו כל כתבי הטענות ולאחר שנשמעו הטענות בעל-פה בדיון. יתרה מכך, הליכי פשיטת הרגל של החייב זכו לפרסום ניכר באמצעי התקשורת, ואלו לא פסחו גם על הצעת המגשר ועל הסכמת הנושים לה. עניין זה זכה לפרסום בין היתר בכתבה הנזכרת לעיל שפורסמה בעיתון "גלובס" ביום 2.6.20, קרי, למעלה מחודש וחצי לפני מועד מתן פסק-הדין.

משכך, היה בידי המבקשת די והותר זמן לפנות לבית המשפט, ולבקש להצטרף להליך על מנת שעמדתה תשמע, בטרם הדיון ובטרם ההכרעה בבקשה. המבקשת, משיקולים השמורים עמה, בחרה להחריש ולשבת באפס מעש מאשר לעשות את הפעולה המתבקשת של פנייה לבית המשפט במועד המתאים לכך וכעת היא עושה זאת בדיעבד. המבקשת גם לא נתנה כל הסבר, בין בבקשה ובין בתצהיר התומך, מדוע לא הגישה את הבקשה בעת הרלוונטית, ונזכרה להגיש את הבקשה רק לאחר מתן פסק-הדין, בבחינת "חכמה שבדיעבד". שומה היה על המבקשת, אם טובת הציבור עומדת לנגד עיניה, לפנות לבית המשפט במועד ולבקש להצטרף כצד לבקשה, כמו גם להיות נוכחת בדיון שהתקיים במעמד הצדדים ולא בחיבוק ידיים, ורק לאחר שתוצאת פסק הדין לא נושאות חן בעיניה, לעתור בעניין.

לא זו אף זו, וכאמור לעיל, בהחלטתי מיום 12.7.20 נעתרתי לבקשת "גלובס" והוריתי על הסרת צווי איסור הפרסום בתיק, החלטה שנכנסה לתוקף ביום 14.7.20. בהתאם, הדיון שהתקיים ביום 15.7.20 נערך בפומבי וללא מגבלות של סודיות. המבקשת שוב נמנעה, משיקולים שלא נמסרו, לא להתייצב לדיון או לבקש שבית המשפט ישמע את עמדתה מושא בקשה זו, הגם שלא הייתה מניעה בידיה לעשות כן. כל זאת, כאשר עמדת הבנקים הנושים שתומכים בהסדר ולא מתנגדים לו, כמו גם עמדת הנאמן, היו ידועות זה מכבר.

אוסיף שהמבקשת אף לא טרחה לציין בבקשה או בתצהיר התומך מתי נודע לה לראשונה על תמיכת ואי התנגדות כל הנושים בהצעות ההסדר, כמות שהיה מצופה שתעשה, והדבר עומד בעוכריה.

לא התעלמתי מכך שצו איסור הפרסום הוסר מהתגובה המשלימה של הנאמן רק עם מתן פסק הדין, אך אין בכך כדי לשנות. ובמה דברים אמורים? עמדתו של הנאמן כבר פורסמה באמצעי התקשורת

לפני כב' הנשיא איתן אורנשטיין

ביום 2.6.20, כך שהיה בידי המבקשת זמן למכביר להכירה ולהסתייע בה לצרכיה. ואכן, חלק מהנתונים עליהם נשענת המבקשת בבקשתה הינם פרטי מידע שנמסרו על ידי הנאמן בשלבים השונים של ההליך.

בכך די, שכן המבקשת הציגה את עצמה בבקשתה כמעורה היטב בפרשה שבמוקד ההליך שלפניי ובהשפעתה על הציבור (שם, עמ' 4), ולכן ברי שלא נדרשה לתגובה כדי שתוכל לגבש את עמדתה ולהעלות על הכתב את טיעוניה, ולבקש צירופה לבקשה קודם לדיון ולהכרעה.

מכל האמור, אין ספק כי היה די זמן בידי המבקשת להגיש את בקשתה זה מכבר, ולמצער סמוך לפני הדיון ולכל המאוחר מיד בסמוך לאחריו, אולם בוודאי שאין להיעתר לבקשה שהוגשה בדיעבד לאחר שכבר ניתן פסק-הדין ובמעמד כל הצדדים כאמור.

<u>טעמים מהותיים</u>;

לגופו של עניין, הנאמן הביע את התנגדותו הנחרצת חזור ונשנה לפני בית המשפט, ובהרחבה כאמור לעיל, שכן לשיטתו היה מקום להמשיך ולדון בבקשות שהונחו לפני בית המשפט למימוש נכסי בני משפחת החייב ולהעברת זכויות לקופת הנשייה, כמו גם להמשיך בחקירות שערך, הכול כדי שיוכל הוא למלא את תפקידו ולהשיא את קופת הנשייה עבור הנושים. עמדה זו, שעומדת בקנה אחד עם עמדת המבקשת, הובאה גם הובאה לפני בית המשפט ולפני הנושים, לא רק מידי גורם חיצוני להליך אלא מידי צד מהותי בהליך, אשר מכיר את ההליך על בוריו. לפיכך, טענות המבקשת במהותן נשמעו הלכה למעשה מפי הנאמן, ולא התקבלו. משכך, אין מקום להיעתר לבקשה לפי שאין בטעמיה כדי לשנות.

זאת ועוד; כפי שנקבע בפסק-הדין, יישמתי את הלכה הפסוקה שלפיה ככלל בית המשפט לא יתערב בהחלטות הנושים לאמץ הסדרים, אלא בנסיבות חריגות. במילים אחרות, מושכלות יסוד בדיני חדלות פירעון הן ששיקול הדעת באשר לאישור ההסדר מסור לנושים ואין בית המשפט מחליף את שיקול דעתם בדעתו שלו, גם אם הוא סבור אחרת. הגיונה של הלכה זו נעוצה בעובדה שהעלויות והסיכונים הכלכליים בהמשך ניהול ההליך מוטלת על כתפיהם של הנושים, ולכן יש לכבד את רצונם, לאחר שהם העריכו כי המשך ניהול ההליכים נגד בני משפחת החייב לא יניב להם תוצאה כלכלית טובה יותר מזו שהושגה בפועל באמצעות ההסדרים.

לכן, בהתאם, שעה שהייתה הסכמה גורפת להצעות ההסדר ולא הייתה ולו התנגדות של נושה אחד להצעות אלה, ומשלא התקיימו החריגים בהלכה הפסוקה להתערבות בית המשפט בשיקול הדעת של הנושים, אושרו ההסדרים.

משכך, לא נדרשתי בפסק הדין לעמוד על פרטי ההסדרים המוצעים, היתרונות והחסרונות שצוינו בפסק הדין, ובגדר אלה גם הטענות שמעלה המבקשת בבקשתה דנן, שאינן אלא שחזור ההסתייגות

והתנגדות של עמדת הנאמן, שכאמור לא התקבלה על יסוד הסכמת הנושים וההלכה הפסוקה.

לאור התוצאה שאליה הגעתי, לא ראיתי צורך להידרש לשאלה של היות המבקשת במעמד של "ידידת בית המשפט".

ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע של פסק הדין.

5. <u>סוף דבר</u>

בהינתן כל האמור, דין הבקשה להידחות.

בנסיבות דנן, בשל מעמדה של המבקשת, ומשלא התבקשה תגובת הצדדים, לא ייעשה צו להוצאות.

<u>ניתנה היום, ו' אב תש"פ, 27 יולי 2020, בהעדר הצדדים</u>.

איתן אורנשטיין, נשיא